

Er ref/dnr: N2017/06580/FJR

Vårt dnr: 2018/0105

Näringsdepartementet

Stockholm 29 oktober 2018

Yttrande över Naturvårdsverkets skrivelse Jakt i Sveriges ekonomiska zon

Sammanfattning

- Naturskyddsföreningen har förståelse för att det kan finnas behov av att freda fiskeredskap genom skydds jakt på säl även i den ekonomiska zonen, men ställer oss frågande till att storleken av detta behov inte utretts eller presenterats inom ramen för remissen
- Vi ställer oss frågande till att Naturvårdsverket kontinuerligt genom hela remissen tar upp frågan om licensjakt trots att detta inte är aktuellt i dagsläget
- Vi förordar att ändringarna i den aktuella lagstiftningen endast bör gälla skydds jakt i den ekonomiska zonen, och att licensjakt i den ekonomiska zonen bör utkomma som en egen remiss i den händelse det blir aktuellt

Bakgrund

Naturvårdsverket har utrett förutsättningarna för att upplåta Sveriges ekonomiska zon för jakt och hur handläggningen i så fall bör utformas. I uppdraget ingick att redovisa konsekvenserna för de arter som kan komma att påverkas. I dagsläget är allt vilt fredat inom den ekonomiska zonen, men jakt på säl bedöms vara ett motiv för att upplåta den ekonomiska zonen för jakt. Säljakt sker idag endast som skydds jakt, och då huvudsakligen i nära anslutning till fiskeredskap där sälskador på fisket förekommit. Naturvårdsverket har dock tidigare föreslagit licensjakt på säl, och licensjakt är en återkommande punkt inom denna utredning.

Naturskyddsföreningens synpunkter på remissen

Naturskyddsföreningen har förståelse för att det kan finnas behov av att freda fiskeredskap genom skydds jakt på säl även i den ekonomiska zonen. Vi ser det

däremot som en stor brist att utredningen inte redovisar hur stort behovet av skydds jakt på säl är inom svensk ekonomisk zon. Därutöver bedömer vi att denna brist gör det svårt att se hur utredningen på ett trovärdigt sätt kan redovisa konsekvenserna för de arter som kan komma att påverkas, när det inte presenteras var, när eller i vilken omfattning skydds jakt kan bli aktuellt i Sveriges ekonomiska zon.

Naturvårdsverket återkommer upprepade gånger genom remissen till en framtida licensjakt. Enligt Naturvårdsverkets regleringsbrev 2017 syftar den aktuella remissen till att utreda förutsättningarna för att möjliggöra jakt i Sveriges ekonomiska zon, medan licensjakt på säl överhuvudtaget inte nämns. Trots att licensjakt egentligen inte ligger inom ramen för den aktuella remissen känner vi oss därför tvungna att tydligt klargöra att Naturskyddsföreningen ställer sig negativ till licensjakt på säl.

Enligt Naturvårdsverkets egen utredning om licensjakt på säl från 2013 bör licensjakt ha två huvudsakliga syften: 1. Att på ett hållbart sätt nyttja sälen som resurs och 2. Att vid behov kunna reglera regionala bestånd på ett sätt som minskar skador på näringarna. Naturskyddsföreningen ställer sig frågande till båda dessa syften. Angående sälen som resurs så anser vi inte att det är klarlagt på vilket sätt sälen som jaktbyte utgör en resurs, huvudsakligen baserat på två saker: För det första är handel med sälprodukter förbjudet inom EU, vilket leder till att sälen som bytesdjur inte har något ekonomiskt värde. För det andra förefaller det troligt att sälen som bytesdjur inte heller borde ha något värde som resurs ur den enskilda jägarens perspektiv, med tanke på att sälen är en toppredator och därigenom med stor sannolikhet innehåller höga halter av miljögifter som gör den direkt olämplig som människoföda. Det skulle vara högst önskvärt att Naturvårdsverket klargör på vilket sätt de anser att sälen som jaktbyte utgör en naturresurs som kan utvinnas med licensjakt.

Angående behovet av att reglera regionala bestånd av säl på ett sätt som minskar skador på näringarna så påpekar Naturvårdsverket själva i sin utredning rörande licensjakt att "*Svenska och finländska undersökningar tyder på att det är ett relativt litet antal säl som ägnar sig åt att jaga i och runt redskap varför det är viktigt att jakten kan riktas mot dessa individer om jakten ska minska skador och risk för skador*".¹ I den nuvarande remissen skriver de även "*Mot denna bakgrund tillåter Naturvårdsverkets beslut om skydds jakt som regel endast skydds jakt på säl i direkt anslutning till plats där fiske bedrivs*." Detta illustrerar att man har kännedom om att skydds jakt i anslutning till drabbade fiskeredskap är den effektivaste jaktmetoden för att minska skador på fiskerinäringen. Vi ställer oss därför frågande till hur Naturvårdsverket bedömer att licensjakt skulle kunna bidra till minskade skador på näringen, medan de samtidigt framhåller att en eventuell framtida

---

¹ Redovisning av regeringsuppdrag om hur licensjakt på säl bör utformas samt hur skydds jakten kan effektiviseras. Dnr. NV-00327-13

licensjakt troligen inte kommer att omfattas av något krav på att jakt endast får ske i direkt anslutning till plats där fiske bedrivs.

I den aktuella remissen bedömer Naturvårdsverket att de ändringar som görs i lagstiftningen rörande jakt i Sveriges ekonomiska zon också ska tillämpas på licensjakt på säl om sådan införs i Sverige. Naturskyddsföreningen ställer sig negativ till licensjakt på säl bl.a. med motivationen att licensjakt, till skillnad från skyddsjakt, inte specifikt adresserar konflikten med fiskerinäringen. Att licensjakt därutöver skulle tillåtas i svensk ekonomisk zon utan vidare utredning förefaller direkt olämpligt, bland annat på grund av att Naturvårdsverket faktiskt inte gjort en konsekvensbedömning för hur licensjakt på säl i den ekonomiska zonen skulle påverka sälbestånden. Angående konsekvenserna av licensjakt på fiskerinäringen så sammanfattar Naturvårdsverket detta i följande text: *"Det är svårt att bedöma konsekvenserna för yrkesfisket av eventuell licensjakt på säl i den ekonomiska zonen. I den mån sådan jakt har populationsbegränsande effekt i de delar av zonen där skador uppstår kan det göra skillnad, men det kan lika gärna vara verkningslöst om licensjakten sker någon annanstans. Sälarna kan röra sig över stora områden och licensjakt kommer sannolikt i mindre utsträckning att riktas mot specialiserade individer som orsakar skada på fiskeredskap."* Detta illustrerar svårigheterna med att bedöma konsekvenser av licensjakt i ekonomisk zon i dagsläget, men också hur trubbig licensjakt kan vara som verktyg.

Utöver detta anser Naturskyddsföreningen att det underligt att Naturvårdsverket lyfter frågan om jakt på alfågel och ejder, trots att man enligt egen utsago inte fått *"något uttalat önskemål om möjlighet till jakt efter ejder och alfågel i zonen"*. Det övervintrande beståndet av alfågel i Östersjön bedöms som starkt hotat på den svenska rödlistan, och ejder bedöms som sårbar. Även om Naturvårdsverket i slutändan bedömer att jakt på sjöfågel tills vidare inte bör tillåtas i den ekonomiska zonen, förefaller det underligt att myndigheten inte ens påpekar arternas hotstatus, utan huvudsakligen baserar sin bedömning på att intresset troligen är begränsat pga tillståndsprövning för jakt i Natura 2000-områden samt de små möjligheterna till denna typ av jakt.

Detta remissvar har utarbetats av Stina Tano, sakkunnig marina ekosystem och fiske vid rikskansliet, med hjälp av Therese Jacobson chef för avdelningen Miljögifter, hav och jordbruk på Naturskyddsföreningen.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Johanna Sandahl
Ordförande

Karin Lexén
Generalsekreterare